

УНИФИЦИРАН ПРОФИЛ НА ДИГИТАЛНИТЕ УМЕНИЯ
ЗА КЛЮЧОВА ДЪЛЖНОСТ:
35223025 АВИОДИСПЕЧЕР, АЕРОНАВИГАЦИОННИ СЪОБЩЕНИЯ,
СЪГЛАСНО ЕВРОПЕЙСКАТА РАМКА ЗА ДИГИТАЛНИ УМЕНИЯ DIGCOMP 2.1

Унифицираният профил е разработен по проект: BG05M9OP001-1.128-0001 "Партньорство в дигитална среда", финансиран от Оперативна програма Развитие на човешките ресурси, съфинансиран от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд и в съответствие с Приложение 2.1 Образец на документ за описание на унифициран профил на дигиталните умения/компетентности по ключови длъжности/професии от ПАЗИСКВАНИИЯ към изготвянето на унифицирани профили на дигиталните умения по ключови длъжности и/или професии по НКПА 2011 и по нива и области на компетентност, съгласно Европейската рамка за дигитални умения DigComp 2.1

Код	Наименование	Кратко описание
А. Длъжност/Професия		
A1	Икономически сектор	52 Складиране на товари и спомагателни дейности в транспорта
A2	Длъжност	35223025 Авиодиспечер, аеронавигационни съобщения
A3	Алтернативни наименования на длъжността	Авиодиспечер, аеронавигационни съобщения - Код по НКПА: 35223025
A4	Описание на длъжността	<p>Контролира трафика в района на летището и движението на летателни апарати в определено въздушно пространство. Регулира и направлява въздушните полети според наредбите, издадени от правителството и политиката на самото летище, за да подсили безопасността на полетите.</p> <p>Задължения, характеризиращи длъжността:</p> <ul style="list-style-type: none"> Комуникира с пилотите, координира движението във въздуха между контролните центрове. Позволява излитане и приземяване и дава инструкции за осъществяването им и всякаква друга информация, нужна на пилотите. Препоръчва промени в маршрутите за движение на самолети, които пътуват в условия на мъгла, буря или при спешни и извънредни случаи. <p>Прехвърля отговорността за излетелите вече самолети на център за контрол на въздушния транспорт и поема направляването на други излитания или кацащи самолети.</p> <ul style="list-style-type: none"> Осъществява връзка с екипажа на самолет и уведомява центъра за спешни случаи за затруднения в полетите. Попълва ежедневен доклад и съхранява съобщенията, които се получават от самолетите. Следи оборудването за сигнализация и светлините на летището. Анализира данни като прогнози за времето, изисквания за горивото, географски карти, за да организира полетите и въздушните маршрути. Съобщава информация за полетите като например височина на летене, очаквано време на кацане и маршрута на самолета на контролния център. Контролира придвижването на самолетите на територията на летището.
В. Основни дигитални умения/компетентности		
B11	Област на компетентност	1 Грамотност, свързана с информация и данни

<p>B1 Наименование и код на дигитално умение/компетентност, съгл. DigComp 2.1</p>	<p>DC11 Сърфиране, търсене и филтриране на данни, информация и дигитално съдържание</p>
<p>B12 Описание</p>	<p>Формулира нуждите от информация, търси данни, информация и съдържание в дигитална среда, достъпва ги и навигира между тях. Създава и актуализира лични стратегии за търсене.</p>
<p>B13.1 Ниво на владееие (от)</p>	<p>4 -Средно Независимо и в съответствие със собствените нужди</p>
<p>B13.2 Ниво на владееие (до)</p>	<p>5 - Напреднало Напътствие на останалите</p>
<p>B14.1 Описанието на ниво на владееие (от)</p>	<p>Независимо, в съответствие със собствените си нужди и решавайки ясно дефинирани и нерутинни проблеми, може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • илюстрира нуждите от информация; • организира търсенето на данни, информация и съдържание в дигитална среда; • опише как да се получи достъп до тези данни, информация и съдържание и да се навигира между тях; • организира лични стратегии за търсене.
<p>B14.2 Описанието на ниво на владееие (до)</p>	<p>Освен да напътства останалите, може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • отговори на нуждите от информация; • използва търсения за сдобиване с данни, информация и съдържание в дигитална среда; • покаже как да се получи достъп до тези данни, информация и съдържание и да се навигира между тях; • предложи лични стратегии за търсене.
<p>B15.1 Знания</p>	<p>Познава процеса на търсене на данни въз основа на справки от AIS. Познава методите, правилата и спецификите на въвеждане на информация в електронни таблици и въвеждане на информация в приложение за наличие на птици в летателното поле (Google Sheets). Посочва начини за навигиране във файлове</p>
<p>B15.2 Умения</p>	<p>Търси и намира данни въз основа на справки от AIS. Ориентира се в информация от електронни таблици, както и информация в приложение за наличие на птици в летателното поле (Google Sheets). Извлича необходима информация и данни</p>
<p>B15.3 Поведения</p>	<p>Извършва правилно филтриране на данни въз основа на справки от AIS. Въвежда информация в електронни таблици и информация в приложение за наличие на птици в летателното поле (Google Sheets).</p>
<p>B16 Примери за използване</p>	<p>Филтриране на данни за справки от AIS. Въвеждане на информация в електронни таблици и информация в приложение за наличие на птици в летателното поле (Google Sheets).</p>
<p>B21 Област на компетентност</p>	<p>1 Грамотност, свързана с информация и данни</p>
<p>B2 Наименование и код на дигитално умение/компетентност, съгл. DigComp 2.1</p>	<p>DC13 Управление на данни, информация и дигитално съдържание</p>

B22	Описание	Организира, съхранява и извлича данни, информация и съдържание в дигитална среда. Организира ги и ги обработва в структурирана среда.
B23.1	Ниво на владееие (от)	6 - Напреднало Способност за адаптиране към останалите в сложен контекст
B23.2	Ниво на владееие (до)	6 - Напреднало Способност за адаптиране към останалите в сложен контекст
B24.1	Описанието на ниво на владееие (от)	На напреднало ниво на владееие, в съответствие със собствените си нужди и тези на останалите и в сложен контекст, може да: • адаптира управлението на информация, данни и съдържание за най-подходящото и лесно извличане и съхранение; • ги адаптира за организиране и обработка в най-подходящата структурирана среда.
B24.2	Описанието на ниво на владееие (до)	На напреднало ниво на владееие, в съответствие със собствените си нужди и тези на останалите и в сложен контекст, може да: • адаптира управлението на информация, данни и съдържание за най-подходящото и лесно извличане и съхранение; • ги адаптира за организиране и обработка в най-подходящата структурирана среда.
B25.1	Знания	Познава спецификите на работа със специализиран софтуер, инсталиран за целта, разпознава ясно с какви Познава начини за определяне на права разполага на служители за достъпване, коригиране, създаване на дигитално съдържание във вътрешната софтуерна система. Посочва начини за организиране и анализиране на дигитална информация
B25.2	Умения	Организира данни и дигитална информация за перонното осветление Архивира данни на AutoCAD файлове, с Building management system (Terminal 2) Анализира информация от Video surveillance software (X-protect smart client)
B25.3	Поведения	Ефективно организира и архивира информация от различни дигитални системи, като я структурира, съгласно излизванията
B26	Примери за използване	Организиране на дагитална информация Video surveillance software (X-protect smart client), със системата за управление на перонното осветление, с DWG reader за четене на AutoCAD файлове, с Building management system (Terminal 2),
B31	Област на компетентност	2 Комуникация и сътрудничество
B3	Наименование и код на дигитално умение/компетентност, съгл. DigComp 2.1	DC21 Взаимодействие чрез дигитални технологии
B32	Описание	Взаимодейства чрез различни дигитални технологии и разбира подходящите дигитални средства за комуникация за ладен контекст.
B33.1	Ниво на владееие (от)	6 - Напреднало Способност за адаптиране към останалите в сложен контекст
B33.2	Ниво на владееие (до)	7 - Високо специализирано Интегриране, с цел принос към професионалната практика и напътствие на останалите

<p>V34.1 Описанието на ниво на владене (от)</p>	<p>На напреднало ниво на владене, в съответствие със собствените си нужди и тези на останалите и в сложен контекст, може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • адаптира разнообразни дигитални технологии за постигане на най-удачно взаимодействие; • адаптира най-подходящите средства за комуникация за даден контекст.
<p>V34.2 Описанието на ниво на владене (до)</p>	<p>На високо специализирано ниво на владене може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • създава решения на сложни, ограничено дефинирани проблеми, които са свързани с взаимодействието чрез дигитални технологии и средства за дигитална комуникация; • интегрира знанията си, с цел да допринесе за професионалната практика и знания и да напътства останалите в процеса на взаимодействието чрез дигитални технологии.
<p>V35.1 Знания</p>	<p>Познава функционалностите на следните специализирани системи за комуникация: Airport information system (AIS), AIRINC, Радиотелефонна комуникация (Система TETRA, VHF airband), Service desk (Jira), Аварийна система за оповестяване (ACO), AHMS portal. Познава функционалностите на работа с Outlook E-mail client, E-docs, FAX, Системи за електронни обучения- вътрешна и външни</p>
<p>V35.2 Умения</p>	<p>Работи със специализирани системи за комуникация: Airport information system (AIS), AIRINC, Радиотелефонна комуникация (Система TETRA, VHF airband), Service desk (Jira), Аварийна система за оповестяване (ACO), AHMS portal. Използва Outlook E-mail client, E-docs, FAX, Системи за електронни обучения- вътрешна и външни</p>
<p>V35.3 Поведения</p>	<p>Правилно и отговорно работи със специализирани системи за комуникация: Airport information system (AIS), AIRINC, Радиотелефонна комуникация (Система TETRA, VHF airband), Service desk (Jira), Аварийна система за оповестяване (ACO), AHMS portal. Използва за комуникация Outlook E-mail client, E-docs, FAX, като спазва определени изисквания. Осъществява дигитална комуникация по вътрешна мрежа и по интернет канали с външни потребители (BULATSA, Авиокомпани, Ведомства и администрации)</p>
<p>V36 Примери за използване</p>	<p>В процеса на контролиране на въздушния трафик със системи за комуникация: Airport information system (AIS), AIRINC, Радиотелефонна комуникация (Система TETRA, VHF airband), Service desk (Jira), Аварийна система за оповестяване (ACO), AHMS portal.</p>
<p>V41 Област на компетентност</p>	<p>3 Създаване на дигитално съдържание</p>
<p>V4 Наименование и код на дигитално умение/компетентност, съгл. DigComp 2.1</p>	<p>DC31 Разработване на дигитално съдържание</p>
<p>V42 Описание</p>	<p>Създава и редактира дигитално съдържание в различни формати, изразява се чрез дигитални средства.</p>
<p>V43.1 Ниво на владене (от)</p>	<p>4 -Средно Независимо и в съответствие със собствените нужди</p>
<p>V43.2 Ниво на владене (до)</p>	<p>6 - Напреднало Способност за адаптиране към останалите в сложен контекст</p>
<p>V44.1 Описанието на ниво на владене (от)</p>	<p>Независимо, в съответствие със собствените си нужди и решавайки ясно дефинирани и нерутинни проблеми, може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • посочи начини за създаване и редактиране на дигитално съдържание в различни формати; • изразява себе си, чрез създаване на дигитално съдържание.

B44.2	Описанието на ниво на владеење (до)	<p>На напреднало ниво на владеење, в съответствие със собствените си нужди и тези на останалите и в сложен контекст, може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • променя дигиталното съдържание, използвайки най-подходящите формати; • адаптира начина, по който изразява себе си, чрез създаването на най-подходящото дигитално съдържание.
B45.1	Знания	<p>Познава утвърдените в практиката методи и софтуери за създаване на дигитално съдържание - договори, графици, отчети и т.н., които могат да се създават или в специализиран фирмен софтуер или офис програми (уорд, ексел и т.н.) Познава принципите на работа с бази данни, достъп с лични профили/пароли и т.н.</p>
B45.2	Умения	<p>Умее да създава и редактира дигитално съдържание - договори, графици, отчети и т.н., чрез специализиран фирмен софтуер или офис програми (уорд, ексел). Умее да работи с бази данни, да осъществява достъп с лични профили/пароли. Създава файлове с графично, текстово съдържание, както и работа с електронни таблици (Ексел); Въвежда данни за полета в AIS. Достъпва данни с лични пароли и профили до BULATSA портал за докладване на състоянието на ПИК. Осъществява достъп с лични пароли и профили до Хермес портал; Достъп до Eurocontro NOP</p>
B45.3	Поведения	<p>Прецизно създава доклади за състоянието на ПИК, като осигурява спазване на изискванията за докладване</p>
B46	Примери за използване	<p>Създаване и редактиране на договори, графици, отчети. Въвеждане на данни за полета в AIS. Достъпване на данни с лични пароли и профили до BULATSA портал за докладване на състоянието на ПИК. Осъществяване на достъп с лични пароли и профили до Хермес портал; Достъп до Eurocontro NOP</p>

С. Специфични дигитални умения/компетентности

C11	Област на компетентност	2 Комуникация и сътрудничество
C1	Наименование на дигитално умение/компетентност в свободен текст	Управление на услуги за аеронавигационната информация
C12	Описание	Управление на услуги за аеронавигационната информация
C13	Сходно дигитално умение от DigComp 2.1.	DC21 Взаимодействие чрез дигитални технологии
C14.1	Ниво на владеење (от)	6 - Напреднало Способност за адаптиране към останалите в сложен контекст
C14.2	Ниво на владеење (до)	7 - Високо специализирано Интегриране, с цел принос към професионалната практика и напътствие на останалите
C15.1	Описанието на ниво на владеење (от)	<p>На напреднало ниво на владеење, в съответствие със собствените си нужди и тези на останалите и в сложен контекст, може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • адаптира разнообразни дигитални технологии за постигане на най-удачно взаимодействие; • адаптира най-подходящите средства за комуникация за даден контекст.

C15.2	Описанието на ниво на владеене (до)	На високо специализирано ниво на владеене може да: <ul style="list-style-type: none"> • създава решения на сложни, ограничено дефинирани проблеми, които са свързани с взаимодействието чрез дигитални технологии и средства за дигитална комуникация; • интегрира знанията си, с цел да допринесе за професионалната практика и знания и да напътства останалите в процеса на взаимодействието чрез дигитални технологии.
C16.1	Знания	Познава услуги за управление на аеронавигационната информация Познава начини за изпитване на усъвършенствани системи за управление на аеронавигационна информация Познава техники за осигуряване на насоченост към клиента
C16.2	Умения	Управява аеронавигационната информация Изпитва системи за управление на аеронавигационна информация Осигурява клиентско обслужване Поддържа услуги за аеронавигационно информационно обслужване Предоставя на клиентите на последващи услуги
C16.3	Поведения	Умело и отговорно управлява данни и аеронавигационна информация, като осигурява коректността на аеронавигационните съобщения
C17	Примери за използване	Контролиране на въздушния трафик, работи със системи за комуникация: Airport information system (AIS), AIRINC, Радиотелефонна комуникация (Система TETRA, VHF airband), Service desk (Jira), Аварийна система за оповестяване (ACO), AHMS portal. В процеса на работа комуникира с други длъжностни лица от фирмата посредством Outlook E-mail client, E-docs, FAX, обменяйки графици, доклади, отчети. Осъществява дигитална комуникация по вътрешна мрежа и по интернет канали с външни потребители (BULATSА, Авиокомпани, Ведомства и администрации)